

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

14.03.2015 № 04.01-10-Дз-1/353-15 / 7365

На № 2 від 23.12.2014

**Народному депутату України
Ленському О.О.**

Шановний Олексію Олексійовичу!

Міністерство охорони здоров'я України в межах повноважень розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 6 лютого 2015 року щодо ситуації, яка склалася з питним водопостачанням населення Полтавської області, зокрема сіл Лубенського та Гадяцького районів тощо, та повідомляє.

За інформацією Державної санітарно-епідеміологічної служби України, у Полтавській області 647 водопроводів, з них 47 комунальних, 86 відомчих та 514 сільських. Централізованим водопостачанням забезпечено всі міста та селища області, сільські населені пункти забезпечено централізованим водопостачанням на 30 %. Міста Кременчук та Комсомольськ забезпечуються питною водою з річки Дніпро, всі інші населені пункти – з підземних водоносних горизонтів.

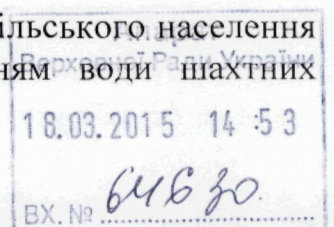
За даними Департаменту житлово-комунального господарства Полтавської облдержадміністрації, комунальними підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства експлуатується 281 артезіанська свердловина, 2531 км водопровідних мереж, з яких 660 км (26,1 %) аварійні та зношені.

За даними моніторингу Держсанепідслужби Полтавської області, в 2014 році рівень невідповідності питної води санітарним нормам із водопроводів за мікробіологічними показниками становив 2,73 %, за санітарно-хімічними показниками – 19,4 %, що не перевищує середні показники по Україні. Причиною мікробного забруднення води є зношеність водопровідних мереж, що призводить до аварійних ситуацій.

У ряді районів області, водопостачання яких здійснюється з Буцацького водоносного горизонту (в містах Миргороді, Карлівці, Хоролі, селищах міського типу Велика Багачка, Машівці, Решетилівці) у питній воді водопроводів має місце високий природний вміст мінеральних (хімічних) речовин (фтор, залізо, хлориди).

У містах Кременчук та Комсомольськ у літній період ускладнюється подача якісної питної води споживачам, що пов'язано з «цвітінням» води річки Дніпро в місцях водозаборів.

Проблемним питанням залишається забезпечення сільського населення якісною питною водою, що пов'язано із забрудненням води шахтних колодязів нітратами.

В області приблизно 890 колодязів громадського та понад 200 тисяч колодязів індивідуального користування.

Щороку в області реєструються випадки отруєння дітей раннього віку нітратами, для харчування яких використовують молочні суміші, виготовлені на колодязній воді з вмістом нітратів, концентрація яких перевищує встановлені нормативи.

Спільним наказом Департаменту охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації і Головного управління Держсанепідслужби у Полтавській області врегульовано та відпрацьовано систему контролю якості питної води, яку споживають вагітні жінки та діти першого року життя. Медичні працівники зобов'язують проводити дослідження колодязної води на вміст нітратів при взятті на облік вагітних жінок. У кожному випадку встановлення відхилень якості питної води проводиться роз'яснювальна робота про існуючу небезпеку для дітей та рекомендується не використовувати таку воду для питних потреб.

Завдяки співпраці Держсанепідслужби та лікувально-профілактичних закладів області, починаючи з 2007 року, спостерігається зменшення випадків отруєнь дітей внаслідок вживання забрудненої нітратами колодязної води. Так, у 2007 році було зареєстровано 12 випадків отруєнь дітей, у 2010 році – 6, у 2014 – 1 випадок.

Проблемним залишається питання забезпечення якісною питною водою ряду сіл Бондарівської та Запільської сільських рад Кременчуцького району, які знаходяться в зоні забруднення водоносних горизонтів ставком-випарником ПАТ «Укртатнафта». Основним джерелом питного та господарсько-побутового водопостачання у цих населених пунктах є шахтні колодязі, питна вода в яких не відповідає вимогам санітарних правил і непридатна для питних та господарсько-побутових потреб внаслідок наявності нафтопродуктів, фенолу та інших небезпечних речовин, що свідчить про забруднення хімічними сполуками виробничих стічних вод підприємства. Привізною водою забезпечуються 8 населених пунктів Кременчуцького району, в яких проживає приблизно 1,5 тис. жителів.

Ці населені пункти відповідно до Схеми планування території Полтавської області, у зв'язку з розвитком промислових підприємств гірничо-видобувної галузі на території Кременчуцького та Козельщинського районів підлягають ліквідації. На сьогодні розпочато поступове відселення жителів.

Держсанепідслужбою області в межах повноважень в порядку здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду вживаються заходи щодо забезпечення населення області якісною питною водою. Проводиться робота з підприємствами щодо здійснення виробничого лабораторного контролю за якістю питної води, яку вони подають населенню для питних потреб, та просвітницька робота серед населення.

У 2014 році за порушення вимог санітарного законодавства у сфері питного водопостачання притягнуто до адміністративної відповідальності 18 посадових осіб.

З метою поліпшення стану водопостачання населення та недопущення подачі населенню питної води з відхиленнями від нормативів в області розроблено програму «Питна вода Полтавщини на 2011 – 2020 роки».

Програмою передбачено ряд заходів, зокрема будівництво нових водогонів, реконструкція зношених мереж, існуючих систем водопостачання, в т.ч. у сільських населених пунктах, проведення тампонажу недіючих свердловин, що становлять пряму загрозу забрудненню експлуатаційних горизонтів прісних вод поверхневими та високомінералізованими водами, будівництво свердловин з використанням різних водоносних горизонтів та створення систем доочищення води в районах, де вода не відповідає вимогам за санітарно-хімічними показниками, тощо. В містах та районах області також розроблені аналогічні програми, якими передбачається перелік заходів та їх фінансування як з місцевих, так і з державного бюджетів.

На території Лубенського та Гадяцького районів знаходяться села Хитці та Броварки, при цьому у Лубенському районі 2 населених пункти з назвою Хитці (с. Хитці Тишківської сільської ради та с. Хитці Калайденцівської сільської ради). Річка Грунь, про яку йде мова у запиті, протікає на території Гадяцького району.

Села Броварки та Хитці Тишківської сільської ради, Хитці Калайденцівської сільської ради Лубенського району централізованим водопостачанням не забезпечені. У цих населених пунктах водопостачання нецентралізоване, використовуються індивідуальні шахтні колодязі. Фактів отруєння населення сіл Броварки та Хитці Лубенського району внаслідок споживання питної води у 2013 – 2014 роках не зареєстровано.

За даними моніторингу якості питної води у Лубенському районі у 2014 році встановлено, що вода питна з джерел централізованого водопостачання за бактеріологічними показниками не відповідала вимогам санітарних норм в 1,9 % досліджених проб, за санітарно-хімічними показниками в - 26,9 % досліджених проб.

З джерел нецентралізованого водопостачання за бактеріологічними показниками всі проби води відповідали вимогам санітарних норм та правил, за санітарно-хімічними показниками відхилення встановлено в 38,8 % досліджених проб.

За порушення вимог санітарного законодавства в сфері забезпечення населення якісною питною водою Лубенським міжрайонним управлінням Головного управління Держсанепідслужби у Полтавській області у 2014 році притягнуто до адміністративної відповідальності 3 посадові особи. Для усунення встановлених порушень власникам водопроводів направлено приписи.

У Гадяцькому районі на відстані 1,2 км від сіл Хитці та Броварки і 527 м від річки Грунь розташовано Гадяцьке міське звалище твердих побутових відходів. Звалище влаштовано згідно з проектом, розробленим Полтавським ВКП «Укркомунремдорпроект», та прийнято в експлуатацію у 1988 році. Нормативна санітарно-захисна зона звалища витримана. З метою попередження забруднення навколишнього середовища територію звалища обваловано. В 2002 році розроблено паспорт на звалище, затверджений

районною та обласною державними адміністраціями і погоджений з державною санітарно-епідеміологічною, екологічною службами, Полтавським регіональним управлінням водних ресурсів, ДП «Полтава РГП».

У 2011 році ТОВ «Проектне підприємство «Полтавакомундорпроект» було проведено обстеження звалища для встановлення можливості його подальшої експлуатації. У технічному звіті та висновку відзначено можливість продовження експлуатації на 7,5 року (до 2018 року) за умови проведення комплексу заходів по його облаштуванню та благоустрою.

Комунальним підприємством, що обслуговує звалище, проведено поновлення обвалування території, на в'їзді встановлено шлагбаум. Частково проведено ремонт під'їзної дороги. Вживаються заходи, спрямовані на ліквідацію осередків горіння.

Гадяцькою міською радою укладено угоду з приватним підприємством щодо відбору вторинної сировини з відходів для зменшення навантажень на звалище та вирішуються питання про можливість відведення іншої ділянки для нового місця видалення відходів.

У 2014 році з річки Грунь досліджено 2 проби води та 18 проб з річки Псьол нижче місця впадання в неї річки Грунь. Відхилень від затверджених нормативів не встановлено.

Повідомлення щодо забруднення річки Грунь сміттям до Держсанепідслужби області не надходили.

У с. Хитці Гадяцького району, де проживає 407 осіб, нараховується приблизно 50 шахтних колодязів. У 2014 році досліджено на вміст нітратів воду з 9 колодязів, перевищення встановлено у 3-х з них. У воді з найближчого до звалища колодязя (власник Черних О.К.) рівень нітратів стабільний, у межах 27 мг/дм³.

Органами місцевого самоврядування вживаються заходи щодо забезпечення населення централізованим водопроводом. З цією метою задіяна свердловина місцевого сільськогосподарського підприємства СПОП «Нива» та придбано свердловину колишньої будівельної організації у м. Гадячі.

У 1999 році водопроводом були забезпечені 14 приватних садиб, а станом на січень 2015 року – 91. Централізованим водопостачанням також забезпечені школа, дитячий садок та фельдшерський пункт. Розроблено проект на забезпечення водопроводом у 2015 році ще 33 садиби, після чого централізованим водопостачанням буде охоплено до 72% населення села.

Держсанепідслужбою області у 2014 році досліджено 6 проб води з водопроводу с. Хитці Гадяцького району, відхилень від вимог санітарних норм та правил не встановлено. Фактів отруєння населення сіл Хитці та Броварки Гадяцького району внаслідок вживання неякісної питної води у 2013 – 2014 роках не зареєстровано.

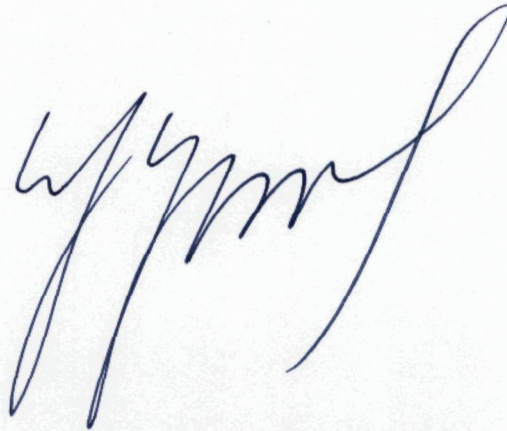
Питання забезпечення населення області якісною питною водою знаходиться на постійному контролі Держсанепідслужби області.

Стосовно проведення перевірки суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог санітарних норм та правил, то на сьогодні у

Держсанепідслужби України немає правових підстав для здійснення заходів нагляду (контролю), оскільки відповідно до пункту 8 Розділу III «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців контролюючими органами (крім Державної фіскальної служби України та Державної фінансової інспекції України) здійснюються протягом січня – червня 2015 року виключно з дозволу Кабінету Міністрів України або за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки.

З повагою

Міністр

Олександр КВІТАШВІЛІ